BENELUXLAAN 5 ZWIJNDRECHT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	IDBB Vastgoed B.V.
Projectnr:	ZWY002
Datum:	17 december 2020

BENELUXLAAN 5 ZWIJNDRECHT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	IDBB Vastgoed B.V.
Projectnr:	ZWY002
Rapportnr:	20201217-ZWY002-RAP-FFQS-1.0
Status:	Definitief
Datum:	17 december 2020

Opsteller:
IK

Verificatie:
STK

Validatie:
BZ

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification

© 2020 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze
toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING ... 7
1.1 Aanleiding ... 7
1.2 Doelstelling ... 7
1.3 Leeswijzer ... 7

2 PROJECTGEGEVENS ... 8
2.1 Beschrijving onderzoeksgebied ... 8
2.2 Voorgenomen plan ... 11

3 BESCHERMDE SOORTEN ... 13
3.1 Inventarisatie ... 13
3.1.1 Literatuuronderzoek ... 13
3.1.2 Veldbezoek ... 14
3.2 Interpretatie ... 14
3.2.1 Flora ... 14
3.2.2 Vogels ... 14
3.2.3 Vleermuizen ... 15
3.2.4 Grondgebonden zoogdieren ... 15
3.2.4.1 Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen) ... 15
3.2.4.2 Knaagdieren ... 16
3.2.4.3 Marterachtigen ... 16
3.2.4.4 Overige zoogdieren ... 16
3.2.5 Amfibieën ... 17
3.2.6 Reptielen ... 17
3.2.7 Vissen ... 17
3.2.8 Ongewervelden ... 17

4 BESCHERMDE GEBIEDEN ... 18
4.1 Natura 2000-gebieden ... 18
4.2 Provinciale gebiedsbescherming ... 19
4.3 Houtopstanden ... 19

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN ... 21
5.1 Beschermde soorten ... 21
5.1.1 Vogels ... 21
5.1.2 Vleermuizen ... 21
5.1.3 Grondgebonden zoogdieren ... 21
5.1.4 Overige soortgroepen ... 22
5.2 Beschermde gebieden ... 22
5.2.1 Natura 2000-gebieden ... 22
5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming ... 22
5.2.3 Houtopstanden ... 22

6 CONCLUSIES ... 23
6.1 Beschermde soorten ... 23
6.1.1 Broedvogels – rekening houden met broedseizoen bij werkzaamheden ... 23
6.1.2 Vleermuizen – nader onderzoek ... 23
6.1.3 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen) en egel – rekening houden met zorgplicht ... 23
6.1.4 Overige soortgroepen ... 24
6.2 Beschermde gebieden ... 24

6.2.1 Natura 2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek 24
6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – niet aan de orde 24
6.2.3 Houtopstanden – niet aan de orde 24

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR 25

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING
B1.1 Wet natuurbescherming
B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2 Bescherming natuurgebieden
B1.1.3 Bescherming houtopstanden
B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN (ZUID-HOLLAND)

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om ter plaatse van het voormalige Rabobankkantoor aan de Beneluxlaan 5 een appartementencomplex te realiseren met levensloopbestendige woningen. Dit met inbegrip van bijbehorende groen- en parkeervoorzieningen. Hiertoe dient het bestaande kantoorgebouw te worden gesloopt.

Als onderdeel van de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling is onderzoek uitgevoerd naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Daarbij kan het voor een ingreep in sommige gevallen verplicht zijn om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied en om de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.
- Hoofdstuk 7 bevat een overzicht van de geraadpleegde literatuur.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming en een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidig gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt binnen de bebouwde kom van Zwijndrecht (provincie Zuid-Holland). Het onderzoeksgebied, weergegeven op afbeelding 1, ligt in een woonwijk in het oostelijk deel van Zwijndrecht. Het onderzoeksgebied ligt daarbij op het perceel kadastraal bekend als Zwijndrecht, sectie A, nummer 5556.

Het onderzoeksgebied zelf bestaat uit een leegstaand kantoorgebouw met meerdere verdiepingen en een parkeerplaats, die omzoomd is door lage struiken en groen. Het pand staat op de hoek van het kruispunt Beneluxlaan- Europaweg. De Beneluxlaan is een tamelijk drukke uitvalsweg van de wijk Walburg.

In afbeelding 2 - 11 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Binnen het onderzoeksgebied voor de realisatie van het appartementencomplex zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Relatief modern kantoorgebouw met verschillende hoogten en met meerdere verdiepingen met platte daken;
- Parkeerplaats;
- Opgaande houtige beplanting, enkele perkjes, en enkele relatief jonge bomen rondom de parkeerplaats en langs het kantoorgebouw;
- Redelijk goed onderhouden hagen op en rondom de parkeerplaats.

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied, aangegeven met rode ster en rood omlijnd op een luchtfoto (bron: Google Maps).

Afbeelding 2. Het kantoorgebouw gezien vanaf de Europalaan.

Afbeelding 3. Het kantoorgebouw gezien vanaf de noordwestkant.

Afbeelding 4. Het kantoorgebouw gezien vanaf de noordkant.

Afbeelding 5. Laag deel van het kantoorgebouw.

Afbeelding 6. Impressie van de parkeerplaats ten noordoosten van het kantoorgebouw.

Afbeelding 7. Impressie van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied, met hagen en opgaande houtige beplanting.

Afbeelding 8. Impressie van de parkeerplaats ten noordwesten van het kantoorgebouw.

Afbeelding 9. Klein bijgebouwtje met pinautomaat, op de hoek Eurpoalaan- Beneluxlaan.

Afbeelding 10. Her en der open stootvoegen boven de ramen, onder de dakranden van het gebouw.

Afbeelding 11. Openingen boven de aanzetting van de regenlijpen, en openingen langs de regeplijpen.

2.2 Voorgenomen plan

Het voornemen bestaat om het Rabobankgebouw te slopen en er een appartementengebouw te realiseren met levensloopbestendige woningen. Er wordt naar gestreefd om de groene omgeving zo veel mogelijk intact te laten, maar wellicht zullen er enkele bomen gekapt dienen te worden.

Afbeelding 12. Impressie van de toekomstige situatie.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2015 – 2020 (maximaal 5 jaar oud).

Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen die gedaan zijn in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2015 – 2020).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vogels			
Boomvalk	*Falco subbuteo*	wnb-vrl	Kwetsbaar
Buizerd	*Buteo buteo*	wnb-vrl	
Gierzwaluw	*Apus apus*	wnb-vrl	
Grote Gele Kwikstaart	*Motacilla cinerea*	wnb-vrl	
Havik	*Accipiter gentilis*		
Huismus	*Passer domesticus*	wnb-vrl	Gevoelig
Kerkuil	*Tyto alba*		
Ooievaar	*Ciconia ciconia*	wnb-vrl	
Ransuil	*Asio otus*		Kwetsbaar
Roek	*Corvus frugilegus*	wnb-vrl	
Slechtvalk	*Falco peregrinus*		
Sperwer	*Accipiter nisus*	wnb-vrl	
Steenuil	*Athene vidalii*		Kwetsbaar
Wespendief	*Pernis apivorus*		
Zwarte Wouw	*Milvus migrans*		
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	wnb-hrl	
Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus nathusii*	wnb-hrl	
Grondgebonden zoogdieren			

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Bever	*Castor fiber*	wnb-hrl	Gevoelig
Bunzing	*Mustela putorius*		
Haas	*Lepus europaeus*		
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*		
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	*Ichthyosaura alpestris*	wnb-andere soorten	
Ongewervelden			
Grote vos	*Nymphalis polychloros*	wnb-andere soorten	Kwetsbaar
rivierrombout	*Gomphus flavipes*	wnb-hrl	

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 17 november 2020 is door een ecoloog een verkennend veldonderzoek uitgevoerd. De weersomstandigheden waren hierbij geheel bewolkt, bij een temperatuur van 12 °C en windkracht 4 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Het grootste deel van het onderzoeksgebied is bestraat, en daardoor zijn hier in het geheel geen planten aanwezig. Rondom de parkeerplaats en langs het gebouw is een aanplant van gecultiveerde struiken (liguster, laurier en klimop) aanwezig. Er zijn langs de randen enkele beukenhagen aanwezig die goed onderhouden zijn. Er zijn geen beschermde muurplanten of varens geconstateerd. Gezien de stedelijke ligging en het feit dat het overgrote deel bestaat uit bestrating, zijn er geen overige beschermde vaatplanten te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde planten aangetroffen. Uit de NDFF zijn eveneens geen waarnemingen van beschermde planten bekend uit het perceel of de directe omgeving daarvan.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het onderzoeksgebied een roodborstje en enkele koolmeesjes waargenomen.

Uit de NDFF blijkt dat er een groot aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomt in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. Dit betreffen onder andere huismus, gierzwaluw, buizerd, boomvalk, roek en grote gele kwikstaart.

Het kantoorpand heeft een plat dak. De rand van het dak en de boeiboorden liggen strak tegen de gevel aan. Hierdoor is er geen invliegruimte aanwezig. Om die reden is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gebouw bewonende vogels zoals de huismus en gierzwaluw uitgesloten.

Rondom de parkeerplaats is voornamelijk struweel aanwezig. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen hoge bomen aanwezig, waarin zich grote takkennesten kunnen bevinden van soorten als roek, buizerd of boomvalk. Nesten van deze soorten kunnen om die reden worden uitgesloten. Gezien de stedelijke ligging is de aanwezigheid van overige jaarrond beschermde nesten van vogels binnen het onderzoeksgebied eveneens uit te sluiten.

De houtige beplanting rondom de parkeerplaats binnen het onderzoeksgebied en langs het gebouw biedt geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten. Tijdelijke nestlocaties van bijvoorbeeld merel of heggemus zijn hier niet uit te sluiten. Uit de NDFF zijn geen waarnemingen beschikbaar van nestlocaties en broedende vogels binnen het onderzoeksgebied. In de aanwezige beplanting binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen nesten van vogels aangetroffen. Het kan echter niet uitgesloten worden dat deze houtige beplanting (struweel) in de nabije toekomst alsnog als nestlocatie in gebruik genomen gaan worden.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er minimaal twee vleermuissoorten zijn waargenomen in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied, betreffende gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Kijkend naar de aanwezige biotopen binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied, wordt verwacht dat uitsluitend gebouwbewonende vleermuizen mogelijk kunnen voorkomen binnen het onderzoeksgebied, waarbij de met houtige beplanting omringde parkeerplaats onderdeel kan uitmaken van foerageergebied. Vanwege het ontbreken van bomen met holtes of loszittend schors binnen het onderzoeksgebied zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uitgesloten.

Gebouw bewonende vleermuizen die binnen het onderzoeksgebied kunnen voorkomen, zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Het kantoorpand heeft op meerdere plaatsen open stootvoegen die groot genoeg zijn om als invliegopening te dienen voor gebouw bewonende vleermuizen. De constructie van het dak is zodanig dat invliegen via de dakranden niet mogelijk is. Het is echter niet uit te sluiten dat vleermuizen in de open stootvoegen nabij de dakrand een verblijfplaats hebben. Omdat het gebouw wordt momenteel nog gebruikt door een tandtechnisch laboratorium, is het gebouw in de winter vorstvrij, ook als het strenger gaat vriezen. Om die reden is een massawinterverblijf niet uitgesloten. Een zomerverblijf, kraamverblijf of paarverblijf zijn evenmin uit te sluiten.

Bomen met holtes en losse bast kunnen door vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats. Bomen met holtes of losse bast zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Hierdoor kan worden uitgesloten dat binnen het onderzoeksgebied verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn.
Binnen het onderzoeksgebied is lage houtige beplanting aanwezig maar ook houtige beplanting van 4 à 5 meter hoogte. Hierdoor is een potentieel foerageergebied aanwezig wat echter niet het karakter heeft van een essentieel foerageergebied. Doordat de houtige beplanting rondom de parkeerplaats intact blijft gaat er geen foerageergebied verloren. Het potentiële foerageergebied zal door toedoen van de ingreep zijn functie niet verliezen.

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. De houtige beplanting rondom de parkeerplaats kan echter niet gezien worden als een essentieel lijnvormig element, hiervoor zijn de hagen te laag. Daarnaast blijven deze hagen waarschijnlijk intact. Er gaat onder geen beding een vliegroute verloren. Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van een essentiële vliegroute.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen)

De verspreidingsgebieden van de grote bosmuis, veldspitsmuis, noordse woelmuis, hamster, eikelmuis en hazelmuis liggen allemaal ver buiten het onderzoeksgebied (NDFF). Binnen het onderzoeksgebied zijn tevens geen geschikte biotopen voor de bovengenoemde soorten aanwezig door het stedelijke karakter van het onderzoeksgebied. Ook uit de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde muizen binnen het onderzoeksgebied bekend. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soorten binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.
Op basis van het literatuuronderzoek zijn alleen de rosse woelmuis en ondergrondse woelmuis als algemeen voorkomende muizensoorten waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Binnen het onderzoeksgebied worden derhalve hooguit algemeen voorkomende muizensoorten verwacht. Voor deze soorten bieden de perken met houtige beplanting rondom het gebouw, en de randen van het onderzoeksgebied met de houtige beplanting rondom het onderzoeksgebied geschikt leefgebied.

3.2.4.2 Knaagdieren

Eekhoorn

Het onderzoeksgebied biedt weinig dekking en er staan geen bomen die mogelijk geschikt zijn als onderdeel van het leefgebied van de eekhoorn. Binnen het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen knaagsporen of nesten van eekhoorn aangetroffen. De kans is derhalve redelijkerwijs uitgesloten dat het perceel een essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de eekhoorn.

Bever

Gezien de stedelijke ligging en het ontbreken van oppervlaktewater kan de bever op voorhand worden uitgesloten.

3.2.4.3 Marterachtigen

Steenmarter

In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van steenmarter in de omgeving van het onderzoeksgebied. Sporen van mogelijke aanwezigheid van steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen voor steenmarter binnen het onderzoeksgebied zijn hiermee uitgesloten. Met het ontbreken van verdere sporen en waarnemingen binnen het onderzoeksgebied, gaat het hier hooguit om marginaal geschikt leefgebied voor steenmarter. Hiermee kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied voor deze soort redelijkerwijs worden uitgesloten.

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Gezien de stedelijke ligging van het onderzoeksgebied en de weinige beschutting binnen het onderzoeksgebied, wordt verwacht dat het onderzoeksgebied slechts marginaal geschikt is voor deze soort. Daarbij zijn er geen verblijfplaatsen en sporen van deze soort aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Hiermee kan worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied van bunzing.

Wezel en hermelijn

In de NDFF staan geen waarnemingen in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied van wezel en hermelijn. De wezel komt, net als de hermelijn, in alle habitats voor, van open plekken in bossen, houtwallen, duinen, akkers en ook vochtig terrein. De enige voorwaarden zijn dat er voldoende schuil- en dekkingsmogelijkheden zijn en voedsel aanwezig is. Binnen het onderzoeksgebied zijn, gezien de stedelijke ligging van het onderzoeksgebied, slechts marginaal geschikte dekkingsmogelijkheden en is er niet voldoende voedsel (vooral woelmuizen) voor wezel aanwezig. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollennest of konijnenhol. Ook maakt deze soort geregeld gebruik van holen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van vijf centimeter. Binnen het onderzoeksgebied ontbreken deze geschikte verblijfplaatsen voor hermelijn. Hiermee kan worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied van wezel en hermelijn.

Das

Gezien de stedelijke ligging en met het ontbreken van geschikt habitat kan de das op voorhand worden uitgesloten.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Egel

Uit de NDFF blijkt dat de egel in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomt. In Nederland leeft de egel in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels komen ook in steden voor, zolang er

groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. De egel komt bijna overal in West-Europa vrij algemeen voor. In de zomer slapen egels vaak op de kale grond onder dicht struikgewas, in holtes onder boomwortels, in composthopen of konijnenholen. Soms worden slaapnesten gebouwd van losse bladeren. Een nest voor de jongen ligt op een goed verborgen plek zoals in een compost-, takken- of puinhoop. Winternesten worden meestal in de grond gemaakt, tegen een schutting aan, in een schuur of bijgebouw of in een takken- of composthoop. De afmetingen van het winternest varieert sterk, soms tot een halve meter doorsnee.
In de houtige beplanting rondom het gebouw, binnen het onderzoeksgebied is de egel mogelijk aanwezig.

3.2.5 Amfibieën

Het voorkomen van Alpenwatersalamander en bastaardkikker (NDFF) kan met het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop (oppervlaktewater) en het ontbreken van waarnemingen in het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldonderzoek geen waarnemingen gedaan van overige amfibiesoorten. Door het ontbreken van oppervlaktewater wordt niet verwacht dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het voortplantingsbiotoop van overige amfibiesoorten. Op grond van het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop binnen het onderzoeksgebied, kan aanwezigheid van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.2.6 Reptielen

Binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn in de NDFF geen gegevens bekend van beschermde reptielen. Op grond van het ontbreken van voor reptielen geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied (structuurrijke dichte vegetaties en goed ontwikkelde ondergroei met voldoende rustige plekken) en mede gezien de stedelijke ligging, kan het voorkomen van essentieel leefgebied van reptielen binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.2.7 Vissen

Het onderzoeksgebied bevat geen oppervlaktewater. Om die reden is de aanwezigheid van beschermde vissen op voorhand uitgesloten.

3.2.8 Ongewervelden

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat grote vos in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomt. Deze soort voedt zich met sap van bloedende bomen, rottend fruit of druppels honingdauw en nectar van bloeiende wilgen. Momenteel zijn er geen bloedende bomen of wilgen binnen het plangebied aanwezig. Er zijn eveneens geen fruitbomen binnen het plangebied aanwezig. Er is om die reden geen geschikt habitat aanwezig voor de grote vos. Daarnaast blijven binnen het onderzoeksgebied de bomen behouden bij de ingreep.

In het onderzoeksgebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor overige beschermde soorten libellen, zoals de uit de NDFF-gegevens in de omgeving bekende rivierrombout, en overige beschermde dagvlinders. De aanwezigheid van deze soorten kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend in het onderzoeksgebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de provincie Zuid-Holland en gemeente Zwijndrecht. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied (zie afbeelding 13). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Boezems Kinderdijk	5,8 km
Oude Maas	6,0 km
Biesbosch	7,4 km
Oude land van Strijen	8,4 km
Donkse laagten	9,3 km
Hollands Diep	11,2 km
Haringvliet	19,6 km

Afbeelding 13. Ligging van het onderzoeksgebied (rode stip) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Zuid-Holland is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingszones met elkaar verbonden zijn. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

In afbeelding 14 is te zien dat het onderzoeksgebied niet gelegen is binnen of aan de grenzen van het NNN.

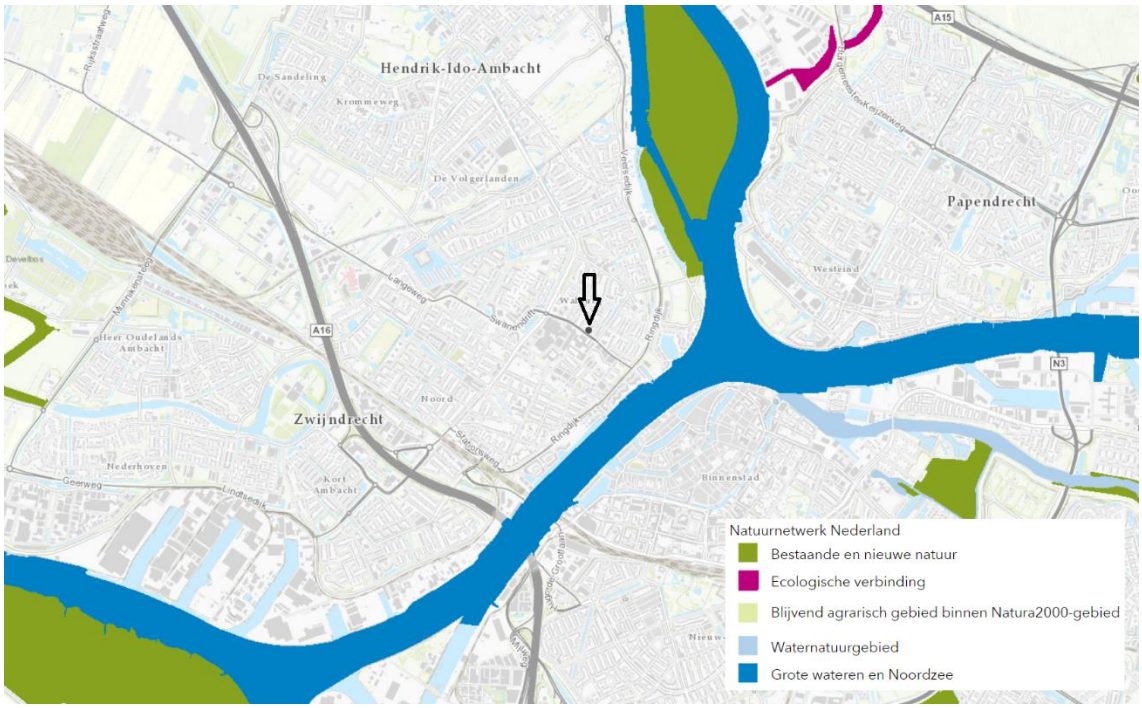

Afbeelding 14. *Ligging van het onderzoeksgebied (zwarte pijl), ten opzichte van het NNN. (Bron: provincie Zuid-Holland).*

4.3 Houtopstanden

Men is voornemens bij de ingreep geen of slechts een beperkt aantal bomen te kappen. Voor het overige vinden hooguit snoeiwerkzaamheden plaats aan de aanwezige bomen. Gelet hierop, is artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming daarom niet van toepassing.

Indien er bomen gekapt worden, dient rekening gehouden te worden met de gemeentelijke verordening. Voor het kappen van bomen met een stamdiameter meer van 10 cm of meer, op 1.35 meter hoogte vanaf het maaiveld is een omgevingsvergunning nodig.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten (bijlage 2) van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Naast vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest blijkt uit het literatuuronderzoek dat diverse omgevingsscansoorten (categorie 5) zijn waargenomen in de wijde omgeving. Dit betreft soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is wanneer als gevolg van de werkzaamheden het nest verdwijnt en de omgeving onvoldoende nestbiotoop biedt. In de directe omgeving is het koolmeesje (Categorie 5) aangetroffen. De omgeving van het plangebied biedt een ruime hoeveelheid alternatief nestbiotoop in de vorm van diverse hogere bomen en bebouwing. Er is derhalve voldoende alternatief nestbiotoop voor omgevingsscansoorten zoals het koolmeesje in de directe omgeving aanwezig, waardoor de nesten niet als jaarrond beschermd beschouwd hoeven worden en worden gezien als algemene broedvogelnesten.
Het is niet uit te sluiten dat in de periode tot aan het plaatsvinden van de ingrepen, alsnog vogels gaan broeden in een van de aanwezige bomen en/of het struweel binnen het onderzoeksgebied.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van met name vogels uit het stedelijke gebied. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.1.2 Vleermuizen

Binnen het onderzoeksgebied zijn geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Het te slopen pand bevat vele open stootvoegen. Hoewel de kans op het bereiken van de spouwen achter de open stootvoegen bij de meeste stootvoegen niet groot is, is de aanwezigheid van vleermuizen niet geheel uit te sluiten. Massawinterverblijven zijn evenmin uit te sluiten.

Boombewonende vleermuizen zijn uitgesloten vanwege het ontbreken van bomen die geschikt zijn als verblijfplaats. De parkeerplaats en het omringende groen zal hooguit kunnen dienen als marginaal foerageergebied. Daarbij maakt het onderzoeksgebied geen deel uit van een essentiële vliegroute.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen) en egel
Voor algemeen voorkomende muizensoorten en de egel geldt dat deze door provincie Zuid-Holland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). Voor deze soorten bieden de beplantingen aan de randen van het onderzoeksgebied geschikt leefgebied. Tijdens de werkzaamheden is ruim voldoende alternatief geschikt leefgebied aanwezig in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Hierdoor wordt een permanent negatief effect op algemeen voorkomende muizensoorten en egel voorkomen. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Overige grondgebonden zoogdieren
Voor overige grondgebonden zoogdiersoorten geldt dat het onderzoeksgebied slechts marginaal geschikt is en

naar verwachting geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied. Hiermee zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten uit te sluiten.

5.1.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op deze soortgroepen is daarmee een negatief effect als gevolg van de ingreep uitgesloten.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij het onderzoeksgebied ligt is 'Boezems Kinderdijk'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer 5,8 km van het onderzoeksgebied.

De ingreep bestaat uit de sloop van het kantoorgebouw en de realisatie van een appartementencomplex. Gelet op de omvang van de ontwikkeling in combinatie met de afstand tot het Natura 2000-gebied, kan een toename van stikstofdepositie niet uitgesloten worden. Volledig inzicht hieromtrent kan worden verkregen middels een Aerius-berekening. Voor de overige storingsfactoren op Natura 2000-gebieden is een negatief effect op voorhand uit te sluiten.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2 blijkt dat het gehele onderzoeksgebied gelegen is buiten het Natuurnetwerk Zuid-Holland. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Negatieve gevolgen zijn redelijkerwijze uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Daarnaast valt het onderzoeksgebied niet binnen of in de buurt van de gebieden aangewezen in de uitvoeringsagenda Rijke Groenblauwe Leefomgeving. Ook deze gebieden zullen bij de uitvoer van de plannen niet worden aangetast.

5.2.3 Houtopstanden

Men is voornemens bij de ingreep geen of slechts een beperkt aantal bomen te kappen. Voor het overige vinden hooguit snoeiwerkzaamheden plaats aan de aanwezige bomen. Gelet hierop, is artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming daarom niet van toepassing.

Indien er bomen gekapt worden, dient rekening gehouden te worden met de gemeentelijke verordening. Voor het kappen van bomen met een stamdiameter meer van 10 cm of meer, op 1.35 meter hoogte vanaf het maaiveld is een omgevingsvergunning nodig.

6 CONCLUSIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Verder wordt beschreven welke vervolgstappen getroffen moeten worden in het kader van beschermde gebieden.

6.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij het slopen van het kantoorpand, en het realiseren van een appartementencomplex mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels en vleermuizen. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende muizensoorten en egel binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

6.1.1 Broedvogels – rekening houden met broedseizoen bij werkzaamheden

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aanwezig. Hoogstwaarschijnlijk komen soorten als merel, roodborst en heggemus wel voor binnen het onderzoeksgebied en in de omgeving van het onderzoeksgebied. Van deze soorten is niet uit te sluiten dat zij tot broeden komen in de aanwezige struikbegroeiing rondom het kantoorpand. Het is verder niet uit te sluiten dat in de periode tot aan en tijdens de werkzaamheden, alsnog vogels gaan broeden in een van de aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen hiermee mogelijk leiden tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) of het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. Er dient derhalve gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de bomen en/of het struweel die allen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden gelegen zijn. Indien nesten afwezig zijn kan het onderzoeksgebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6.1.2 Vleermuizen – nader onderzoek

Negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen binnen het onderzoeksgebied ten gevolge van de ingreep kunnen niet uitgesloten worden. Hiervoor is een nader onderzoek noodzakelijk.

6.1.3 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen) en egel – rekening houden met zorgplicht

Voor algemeen voorkomende muizensoorten en egel bieden de struiken rondom het kantoorgebouw binnen het onderzoeksgebied geschikt leefgebied. Algemeen voorkomende muizensoorten en egel zijn in de provinciale verordening van provincie Zuid-Holland vrijgesteld van ontheffing. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen (in het kader van de zorgplicht) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen bij de (graaf)werkzaamheden verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten worden in aanliggend gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

6.1.4 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat bij de sloop van het kantoorgebouw en de realisatie van het appartementencomplex geen negatieve effecten verwacht worden: flora, overige grondgebonden zoogdieren (knaagdieren, marterachtigen, haasachtigen en overige zoogdieren), amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Hiertoe dient een aanvullend stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd te worden. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – niet aan de orde

Het volledige onderzoeksgebied is gelegen buiten het Natuurnetwerk Zuid-Holland. Negatieve gevolgen zijn redelijkerwijze uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Daarnaast valt het onderzoeksgebied niet binnen of in de buurt van de gebieden aangewezen in de uitvoeringsagenda Rijke Groenblauwe Leefomgeving. Ook deze gebieden zullen bij de uitvoer van de plannen niet worden aangetast.

6.2.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Men is voornemens bij de ingreep geen of slechts een beperkt aantal bomen te kappen. Voor het overige vinden hooguit snoeiwerkzaamheden plaats aan de aanwezige bomen. Gelet hierop, is artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming daarom niet van toepassing.

Indien er bomen gekapt worden, dient rekening gehouden te worden met de gemeentelijke verordening. Voor het kappen van bomen met een stamdiameter meer van 10 cm of meer, op 1.35 meter hoogte vanaf het maaiveld is een omgevingsvergunning nodig.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Versie 1.0, 12 juli 2017.

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Provincie Zuid-Holland, 2019.Omgevingsverordening Zuid-Holland 2019.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker , 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna
Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 17-11-2020.

Websites
www.floron.nl
www.overheid.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.zuid-holland.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Dienst Regelingen, 2009). Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten
De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten
Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):
- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Zuid-Holland voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

Op 20 fewbruari 2019 heeft de provincie Noord-Zuid-Holland de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 11 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.
Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevelde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Zuid-Holland is deze begrenzing uitgewerkt in de uitvoeringsagenda Rijke Groenblauwe Leefomgeving, die vastgesteld is op 20 februari 2019.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient

compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN (ZUID-HOLLAND)

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten conform de provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Zuid-Holland. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd binnen provincie Zuid-Holland en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Soort	Beschermingscategorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

Categorieën
1: Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats.
2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig is.
4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft provincie Zuid-Holland een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	*Microtus agrestis*	Gehele jaar
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	Gehele jaar
Bunzing	*Mustela putorius*	Gehele jaar
Dwergmuis	*Micromys minutus*	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	Gehele jaar
Egel	*Erinaceus europaeus*	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	Gehele jaar
Haas	*Lepus eauropaeus*	Gehele jaar
Hermelijn	*Mustela erminea*	Gehele jaar
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*	Gehele jaar
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Gehele jaar
Ree	*Capreolus capreolus*	Gehele jaar
Rosse woelmuis	*Myodes glareolus*	Gehele jaar
Veldmuis	*Microtus arvalis*	Gehele jaar
Vos	*Vulpes vulpes*	Gehele jaar
Wezel	*Mustela nivalis*	Gehele jaar
Woelrat	*Arvicola amphibius*	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	*Rana temporaria*	Gehele jaar
Gewone pad	*Bufo bufo*	Gehele jaar
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	Gehele jaar
Meerkikker	*Rana ridibunda*	Gehele jaar
Middelste groene kikker	*Rana esculenta*	Gehele jaar